

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

БІБЛІОТЕКА

ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ ДО НАУКОВОЇ
РОБОТИ.

СТИЛЬ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ (APA STYLE)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ОДЕСА

2021

УДК 019.942:001.811:81-116.5:028.02(072)

Оформлення списку бібліографічних посилань до наукової роботи. Стил ь американської психологічної асоціації (apa style). Методичні рекомендації / укладач І. В. Панченко. Одеса : Університет Ушинського, 2021. 16 с.

Рекомендації з оформлення посилань у наукових роботах

Стиль Американської психологічної асоціації (APA Style) – міжнародний стиль оформлення списку літератури, розроблений Американською психологічною асоціацією (American Psychological Association), сферою застосування якого є суспільні науки: соціологія, право, психологія, історія тощо.

Правила бібліографічного опису для списку використаних джерел у стилі APA:

Загальні вимоги:

- 1) Список використаних джерел надає інформацію, необхідну для того, щоб знайти і отримати будь-яке джерело, процитоване в тексті документа.
- 2) Цитований матеріал наводиться в алфавітному порядку за прізвищем автора (редактора/укладача, якщо немає автора). Якщо матеріал не має автора, його необхідно розподілити за першою літерою його назви.
- 3) Якщо в бібліографічному описі зазначено кілька робіт одного й того ж автора, редактора або упорядника, тоді записи розташовуються в хронологічному порядку за роками видання в порядку зростання.
- 4) Якщо в публікації зазначено не більше семи авторів (редакторів/укладачів, якщо книга без автора), то у посиланні необхідно вказати усіх авторів (*див. бібліографічні описи книг з авторами*).
- 5) Якщо в публікації зазначено вісім та більше авторів (редакторів/укладачів), у посиланні необхідно перерахувати імена перших шести авторів, а потім вставити три крапки (...) та додати ім'я останнього автора.
- 6) Перед прізвищем останнього автора ставимо &.
- 7) Для англomовних книг наводять оригінальну назву.
- 8) Назви книг, збірників або журналів виділяються курсивом.
- 9) Назви книг, журналів зазначаються без скорочень.

Цитування. Загальні положення:

Цитування в тексті

APA стиль передбачає використання посилань у тексті роботи щоразу, коли згадується джерело, будь-то парафраз, цитата в середині рядка чи блокова цитата.

Внутрішньотекстове цитування:

- У публікації часто згадується праця іншого автора;
- Безпосереднє цитування іншого джерела;
- Перефразування з іншого твору.

Внутрішньотекстове цитування містить інформацію про: автора праці (редактора/укладача/назву цитованого джерела, якщо автор відсутній), що цитується, рік видання та сторінковий інтервал (номери сторінок з яких наводиться цитата). Сторінковий інтервал дозволяється не вказувати, якщо ви не наводите цитату, а висловлюєте якусь ідею чи посилаєтесь на роботу в цілому.

Парафраз – переказ тексту автора своїми словами, не береться в лапки.

Прізвище(а) автора(ів) може з'явитися:

- 1) в самому реченні, тоді після нього у круглих дужках зазначається рік видання.
- 2) в дужках після парафрази разом із роком видання (через кому).

Наприклад:

Чебикін пропонує поділити редагування на кілька етапів у редакційно-видавничому процесі (2003).

або

У редакційно-видавничому процесі існує кілька етапів редагування (Чебикін, 2003).

Обидва посилання вказують на те, що інформація, яка міститься в реченні може бути розташована у творі автора Чебикіна, виданого у 2003 р.

Більш розгорнута інформація про згадане джерело буде міститися в списку використаних джерел.

Цитата в середині рядка береться в лапки. Прізвище(а) автора(ів) може бути:

- 1) в самому реченні, тоді після нього у круглих дужках зазначається рік видання, а після цитати у круглих дужках зазначається сторінковий інтервал.
- 2) в дужках після цитати разом із роком видання та сторінковим інтервалом (через кому).

Наприклад:

Як казкова Аліса (Керрол), вона «вже настільки звикла до суцільних дивовиж, що коли життя знову пішло своїм звичаєм, воно здалося їй нудним і дурним!» (2010, с. 12).

або

Як казкова Аліса, вона «вже настільки звикла до суцільних дивовиж, що коли життя знову пішло своїм звичаєм, воно здалося їй нудним і дурним!» (Керрол, 2010, с. 12).

Обидва посилання вказують на те, що інформація, яка міститься в реченні розташована на сторінці 12 твору 2010 р., автором якого є Льюїс Керрол. Більш розгорнуту інформацію про згадане джерело можна дізнатися зі списку використаних джерел.

Блокова цитата (складається з більше, ніж трьох рядків тексту). Подається в тексті з нового рядка з абзацним відступом для всієї цитати, не береться в лапки. Після тексту цитати ставиться крапка і вказується вихідне джерело в дужках.

Наприклад:

Класична арабська література (VI–XIV ст.) сходить до усної словесності кочівників-бедуїнів Аравійського півострова V–VI ст. — переважно поезії. Відомі твори приблизно ста поетів, серед яких були непримиренні захисники інтересів своїх племен, виразники ідеалів патріархальної старовини, ізгої, що протиставляли себе суспільству з позицій неприйняття соціального зла, співаки військової доблесті або насолод. Значення давньоарабської поезії не тільки в тому, що вона яскраво та повно відбила життя аравійських племен. В силу ряду географічних та історичних умов араби перших століть нашої ери були найменш еллінізованим народом Близького Сходу. (Добролюбська, 2021, с. 7).

Якщо у внутрішньотекстовому посиланні зазначаєте назву джерела, тоді всі слова назви мають починатися з великої літери.

Курсивом необхідно виділяти назви великих творів (книг), *наприклад*, (*Українська Мова*, 2009, с. 6). Назви невеликих творів (частини книги, статті) беруться в лапки, *наприклад*, («Правопис слів іншомовного походження», 2009, с. 103).

Посилання на роботу кількох авторів (редакторів/укладачів)

Внутрішньотекстове посилання на роботу кількох авторів залежить від їх кількості:

1) **2-5 авторів.** У внутрішньотекстовому посиланні необхідно перерахувати прізвища усіх авторів (через кому). Перед останнім автором пишеться знак «&», якщо автори перераховуються в дужках, або слово «та», якщо автори перераховуються в реченні, а рік видання та сторінковий інтервал в дужках.

Наприклад:

(Андрущенко, Атаманюк, & Борінштейн, 2019)

або

(Андрущенко, Атаманюк, & Борінштейн, 2019, с. 5)

або

Результати дослідження Андрущенко, Атаманюк, & Борінштейна (2019) підтверджують...

або

Андрущенко, Атаманюк, & Борінштейн (2019) стверджують: «Економіка та економічна культура суспільства – це явище...» (с. 244).

2) **6 авторів і більше.** У внутрішньотекстовому посиланні необхідно вказати прізвище першого автора та фразу «та ін.».

Наприклад:

(Чебикін та ін., 2020) *або* (Чебикін та ін., 2020, с. 47)

або

Результати дослідження Чебикіна та ін. (2020) підтверджують...

або

Чебикін та ін. (2020) стверджують: «Інноваційний педагог – педагог професійної освіти...» (с. 47).

Посилання на роботу під назвою

Якщо автора (редактора / укладача) праці невеликого розміру (наприклад, статті, частини книги, вебсторінки) встановити неможливо, тоді у внутрішньотекстовому посиланні після парафрази або цитати на місці автора необхідно вказати в лапках два слова назви праці курсивом.

Наприклад:

Згідно з останніми дослідженнями українська мова займає визначене місце серед сучасних мов світу (*Українська Мова*, 2009).

Посилання на кілька робіт різних авторів (одночасно)

Якщо парафраз відноситься до кількох робіт різних авторів, тоді після парафрази необхідно вказати прізвище автора однієї книги і рік видання, та після знаку «;» вказати прізвище автора другої книги і рік видання.

Наприклад:

Необхідність розробки проблеми вибору безпосередньо пов'язана з вивченням характеристик особистості... (Сінельнікова, 2015; Санніков, 2016).

Посилання на кілька робіт різних авторів з однаковими прізвищами

Якщо два або більше авторів мають однакові прізвища, у внутрішньотекстовому посиланні необхідно вказати також перші ініціали (або навіть повне ім'я, якщо різні автори мають однакові ініціали).

Наприклад:

Існують різні думки щодо наслідків клонування (Р. Міллер, 12; А. Міллер, 46). Хоча деякі медичні фахівці з етики стверджують, що клонування призведе до дизайнерських дітей (Р. Міллер, 12), інші відзначають, що переваги медичних досліджень перевершують це міркування (А. Міллер, 46).

Зразки оформлення літератури за стилем АРА

Схема	Приклади бібліографічного опису за стилем АРА
Книга: 1-7 авторів	
<p>Прізвище, Ініціали. (Рік). <i>Назва книги:</i> Підназва (номер видання). Місце видання: Видавництво. Перед прізвищем останнього автора ставимо &.</p> <p>Прізвище1, Ініціали 1 Прізвище 2, Ініціали 2 Прізвище 3, Ініціали 3 Прізвище 4, Ініціали 4 Прізвище 5, Ініціали 5 Прізвище 6, Ініціали 6 Прізвище 7, Ініціали 7</p>	<p>Чорновол, І. (2015). <i>Компаративні фронтири: світовий і вітчизняний вимір</i>. Київ : Критик.</p> <p>Прищак, М. Д., & Залюбівська, О. Б. (2019). <i>Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі</i>. Вінниця : Вінниц. нац. техн. ун-т.</p> <p>Шульгін, В., Слободяник, М., & Павленко, В. (2014). <i>Хімія</i>. Харків : Фоліо.</p> <p>Пономаренко, Л. А., Адамович, Л. В., Музичук, В. Т., & Гидрасов, А. Е. (1996). <i>Основи створення гнучких автоматизованих систем</i>. Київ : Техніка.</p> <p>Ісаєнко, В. М., Рідей, Н. М., Навроцька, Д. В., Богуцький, Ю. П., & Уліщенко, А. Б. (2019). <i>Синергетична педагогіка (2-ге вид.)</i>. Київ ; Херсон : ОЛДІ-плюс.</p> <p>Таранченко, О. М., Литовченко, С. В., Федоренко, О. Ф., Жук, В. В., Литвинова, В. В., & Шевченко, В. М. (2018). <i>Освіта дітей з порушеннями слуху: Сучасні тенденції та технології</i>. Київ : Симоненко О. І.</p> <p>Антоненко, С. І., Дерикот, О. Ю., Клименко, В. С., Козиннець, І. П., Пунжда, Ю. В., Сальнікова, О. Ф. & Телелим, В. М. (2020). <i>Міжнародні відносини та зовнішня політика України: підручник</i>. Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського.</p>

Книга: 8 і більше авторів

Книга: 8 і більше авторів	<p>Від восьми і більше авторів – перелічують перші шість авторів, потім три крапки і останній автор, Ініціали.</p> <p>(Рік). <i>Назва книги:</i></p> <p><i>Підназва</i> (номер видання). Місце видання: Видавництво.</p>	<p>Чебикін, О. Я., Музиченко, Г. В., Чумак, В. М., Полюяктова, О. В., Осипова, Т. Ю., Листопад, О. А. ... Скворцова, С. О. (Ред.). (2020). <i>Про систему освіти в Україні: інформаційне видання для іноземних студентів</i>. Одеса : Інформаційно-видавничий центр Університету Ушинського.</p>
----------------------------------	---	--

Книга за редакцією (без автора)

Книга за редакцією (без автора)	<p>Прізвище редактора, Ініціали. (Ред.). (Рік).</p> <p><i>Назва книги: Підназва</i> (номер видання). Місце видання: Видавництво.</p> <p>Упорядник</p> <p>Книга без автора</p> <p><i>Назва книги: Підназва</i> (Рік). (Номер видання). Місце видання: Видавництво</p>	<p>Фіголь, Н. (Ред.). (2009). <i>Українська мова</i>. Київ : НТУУ «КПІ».</p> <p>Борінштейн, Є. Р. (Ред.). (2021). <i>Філософія: підручник</i>. Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського.</p> <p>Безпалько, В. В., Висотін, М. Б., Ворончук, І. О., Кучерук, М. М., Чубик, Ю. І. (Упоряд.). (2014). <i>Українське повсякдення ранньомодерної доби: збірник документів</i> (Вип. 1: Волинь XVI ст. Серія документальних джерел). Київ : Фенікс.</p> <p><i>Формування мовної особистості на різних вікових етапах: Монографія</i>. (2008). Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського.</p>
--	--	---

Частина книги		
Частина книги	<p>Прізвище автора глави, Ініціали. (Рік). <i>Назва глави: Підназва. У.</i></p> <p>Ініціали Прізвище редактора або укладача (відповідальність*), <i>Назва книги: Підназва</i> (номер видання). (сторінковий інтервал).</p> <p>Місце видання: Видавництво.</p> <p>*скорочено</p>	<p>Балашова, Є. (2014). Стратегічні дослідження. У А. Сухоруков (Ред.), <i>Пріоритети інвестиційного забезпечення</i> (2-ге вид.). (с. 5- 9). Київ : Наукова думка.</p>
Книга: організація як автор		
Книга: організація як автор	<p>Назва організації. (Рік). <i>Назва книги: Підназва</i> (номер видання). (Номер звіту – якщо це доречно).</p> <p>Місце видання: Видавництво.</p>	<p>Міністерство освіти і науки України. (2003). <i>Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики</i>. Київ : Видавництво К.І.С.</p> <p>Університет Ушинського. (2020) <i>Modern vectors of science and education development in China and Ukraine</i>. Odesa : South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky, Harbin : Harbin Engineering University.</p>

Багатотомне видання

<p align="center">Багатотомне видання</p>	<p>Прізвище автора багатотомної праці, Ініціали, & Прізвище редактора, Ініціали (Ред.). (Рік). <i>Назва багатотомної праці: Підназва</i> (номер видання). (Діапазон томів). Місце видання: Видавництво.</p>	<p>Олійник, Б., & Шевчук, С. (Ред.). (2006). <i>Вибрані твори</i> (Т. 1-2). Київ : Українська енциклопедія.</p> <p>Богуш, А. М. (Упоряд.). (2005). Дошкільна лінгводидактика. (Т. 1-2). Київ : Слово.</p>
<p align="center">Багатотомне видання (окремий том)</p>	<p>Прізвище автора тому, Ініціали. (Рік). Назва тому: Підназва. Ініціали Прізвище редактора (Ред.), <i>Назва багатотомної праці: Підназва</i> (номер видання). (Номер тому, сторінковий інтервал). Місце видання: Видавництво</p>	<p>Олійник, Б. (2006). <i>Переклади. Публіцистика</i>. Д. Павличко (Ред.), <i>Вибрані твори</i> (Т. 2, с. 60-61). Київ : Українська енциклопедія.</p>

Дисертація, автореферат		
Дисертація, автореферат	Прізвище, Ініціали. (Рік). <i>Назва роботи: Підназва.</i> (Тип роботи з вказівкою наукового ступеня автора). Університет, в якому захищено дисертацію. Місто.	Беліков, Ю. А. (2003). <i>Купецтво Харківської губернії (друга половина XIX – початок XX ст.)</i> . (Дис. канд. іст. наук). Харківський національний університет ім. В. Каразіна. Харків. Ілляшенко, С. М. (2000). <i>Управління інноваційним розвитком суб'єктів господарської діяльності у нестабільному ринковому середовищі</i> . (Автореф. д-ра екон. наук). Сумський державний університет. Суми.
Матеріали конференції		
Матеріали конференцій	Матеріали конференції: Прізвище, Ініціали. (Рік). Назва виступу. У Ініціали Прізвище редактора (Ред.), <i>Відомості про конференцію.</i> (сторінки). Місце видання: Видавництво	Долинський, Б. Т. (2007). К. Д. Ушинський про фізичне виховання дітей. У Чебикін, О. Я. (Ред.), <i>V всеукраїнські науково-практичні читання студентів і молодих науковців, присвячені педагогічній спадщині К. Д. Ушинського (15-16 трав.; Одеса) : до 190-річчя університету</i> . Одеса : ПДПУ ім. К. Д. Ушинського.
Закони, статuti, накази		
Закони, статuti, накази	Назва закону або статуту або наказу. Номер закону § Номер розділу номер статті. (Рік затвердження).	Про освіту. № 10-р § розд. V ст. 42. (2019).

Патент		
Патент	Прізвище винахідника, Ініціали. (Рік публікації). Назва патенту. Номер патенту*. Місце видання: Патентне відомство. *вказати країну	Кучеров, Д. П., & Березкін, А. Л. (2018). <i>Спосіб ітераційного визначення частоти гармонічного сигналу</i> . Патент України 123202. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Караваєв, О. Г. (2017). <i>Судновий рушій</i> . Патент України 121634. Державна служба інтелектуальної власності України.
Стаття з журналу та газети		
Стаття з журналу	Прізвище, Ініціали. (Рік). Назва статті: Підназва. Назва журналу, Номер журналу, Сторінковий інтервал.	Донік, О. М. (2005). <i>Благодійність в Україні (XIX-початок XX ст.)</i> . <i>Український історичний журнал</i> , (4), 159-177. Шевченко, Т. М. (2019). <i>Письменницька есеїстика: Осмислення феномену</i> . <i>Вісник Одеського національного університету. Серія: Філологія</i> , 24(2), 113–121.
Стаття з газети	Прізвище, Ініціали. (Дата випуску). Назва статті: Підназва. Назва газети, сторінковий інтервал.	Тимошик, М. (2014, Березень 28-29). <i>Знаряддя боротьби – правда про Україну : як пресове бюро демократичної місії УНР У Римі працювало на авторитет своєї держави</i> . <i>День</i> , с. 22. Вишневська, М. (2016, Червень 23–29). <i>Іванове свято</i> . <i>Слово Просвіти</i> , с. 14–15.

Звіт з науково-дослідницької роботи

Звіт з науково-дослідницької роботи	Прізвище, Ініціали. (Рік). <i>Назва роботи: Підназва</i> (номер звіту). Місце видання: Видавець.	Нелін, Є. Н. (2011). <i>Високовибірні резонансотунельні кристалоподібні пристрої обробки сигналів (2332-п)</i> . Київ : НТУУ «КПІ».
--	---	---

Електронні ресурси

Електронні ресурси	БО документа*. Відновлено з http: або doi: * за прикладами наведеними вище (книги, журналу, газети і т.д.)	Дахно, І. (2014). <i>Право інтелектуальної власності</i> . Київ : ЦУЛ. Відновлено з https://cul.com.ua/preview/piv_D.pdf Богущ, А. М. (2014) <i>Зміст і напрями діяльності наукової школи: українська дошкільна лінгводидактика</i> . Наука і освіта, 10, 7-10. Відновлено з : http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/6664
---------------------------	--	--

Архівний матеріал

Архівний матеріал	Прізвище, Ініціали. (Рік, Число Місяць). <i>Назва документа</i> . Назва колекції або фонду (Реквізити розташування документа), Назва архіву, Місто, Країна.	Кобилянська, О. (1919, 9 листопада). <i>Лист до Микити Шаповала</i> . Ф. 3563. Шаповал Микита Юхимович (1882-1932) - політичний і державний діяч, член ЦК УПСР, міністр пошт і телеграфу УНР, міністр земельних справ Директорії УНР, доктор соціології Українського соціологічного інституту в м. Празі, УГА в м. Подєбрадах (Оп. 1, Спр. 169, Арк. 4–5), Центральний державний архів вищих органів влади та управління України, Київ, Україна.
--------------------------	--	--

Використанні джерела

1. APA – міжнародний стиль оформлення наукових публікацій http://www-library.univer.kharkov.ua/pages/bibliography/apa_style.pdf
2. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»; Українська бібліотечна асоціація. – https://www.kspu.edu/filedownload.ashx/international%20style%20citations_2017.pdf?id=d1b22a28-96eb-4ca4-9ac7-8e29a393b9fb
3. Оформлення списку бібліографічних посилань до наукової роботи стиль американської психологічної асоціації (APA STYLE). Київський Національний університет культури і мистецтв. Наукова бібліотека http://lib.knukim.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/APA-stil_vs_DSTU-2015.pdf
4. Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах: Стиль Американської психологічної асоціації (APA style). Науково-технічна бібліотека Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» https://ztu.edu.ua/ua/science/files/6_APA-style.pdf